

Groene taal

Spreekt voor zich!

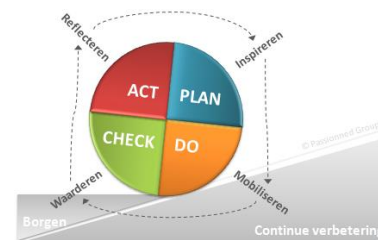
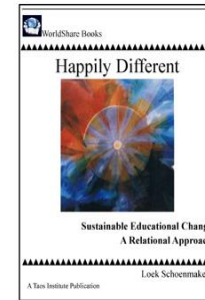
DOELEN

- ▶ We reflecteren op waardierend en oplossingsgericht communiceren binnen onze eigen praktijk.
- ▶ We onderzoeken hoe we ('*groene*') taal als krachtig instrument inzetten en wat het effect is van de woorden die we gebruiken.
- ▶ We ervaren interactief wat werkt en wat (net) niet en delen goede praktijken.

KADERS EN HANDVATEN

- ▶ Sociaal-constructionisme
- ▶ Oplossingsgericht coachen
- ▶ De 5 kwaliteitsvragen
- ▶ PDCA / IMWR

DE 5 Q - VRAGEN

- ▶ *Doen we de goede dingen?*
- ▶ *Doen we de goede dingen goed?*
- ▶ *Hoe weten we dit?*
- ▶ *Vinden anderen dat ook?*
- ▶ *Wat doen we met die kennis?*

**STILSTAAN
BIJ JE
HANDELEN
IS
VOORUITGANG**

Loesje

EEN SCHAALVRAAG

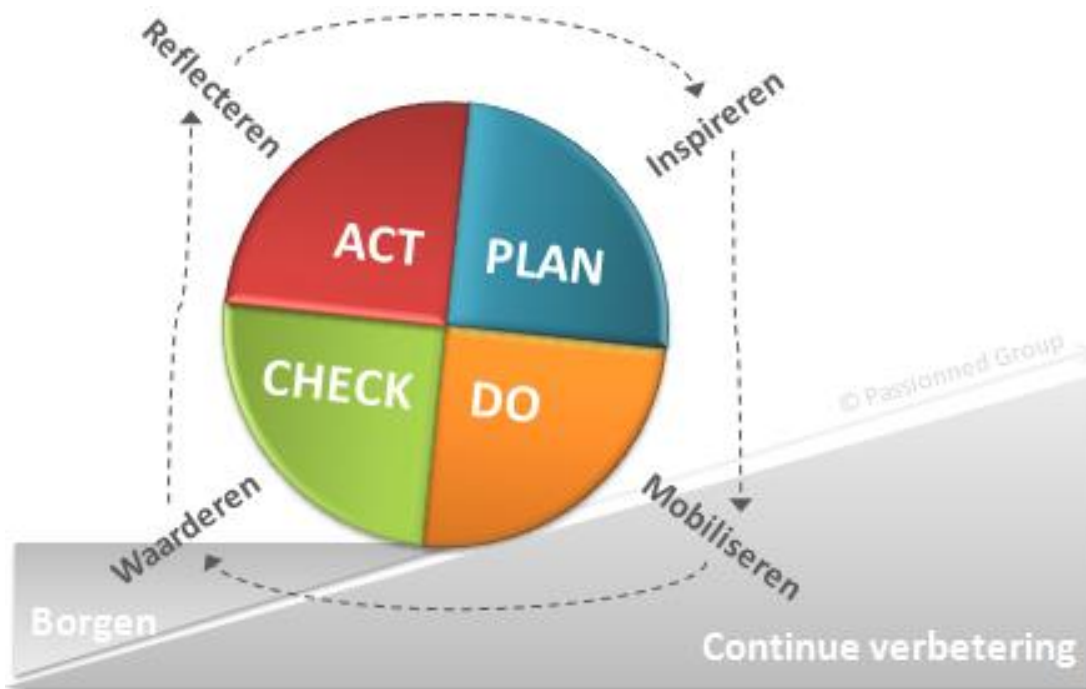
012345678910

- ▶ Hoe *groen*, waarderend en oplossingsgericht communiceer ik binnen mijn lesgeven, leiding geven, begeleiden, coachen, ... ?
- ▶ Hoe schaal ik mezelf in op een schaal van 1 tot 10?
- ▶ Wat maakt dat ik mezelf deze score geeft?

DE IMWR-CIRKEL

Waar op deze kwaliteitscirkel bevind ik mij vooral - veel - weinig - niet - niet genoeg - nooit ...)?

OP DE OPLOSSING GERICHT

- ▶ Insoo Kim Berg en Peter Szabó
- ▶ Gegroeid vanuit de 'Theorie van het ontbreken van een theorie'
- ▶ Ontdekt dat taal sleutelrol speelde in veranderprocessen
- ▶ Vertrek van de oplossing

- ▶ Grondbeginselen
 - ▶ *Als iets werkt laat het zo, als iets ooit effect had, doe het vaker, als het niet werkt doe iets anders*
 - ▶ *Verandering is constant en onvermijdelijk*
 - ▶ *De toekomst is onderhandelbaar en wordt gecreëerd*
 - ▶ *Kleine oplossingen kunnen tot grote veranderingen leiden*
 - ▶ *Stel vragen maar vertel ze niet wat ze moeten doen*
 - ▶ *Geef complimenten*
 - ▶ ...

ROOD EN GROEN

ROOD	GROEN
probleemgericht	oplossingsgericht
belemmerend weinig waardering	behulpzaam waarderend
polariserend	verbindend
aannames	hier en nu, feiten
het lukt nooit	kansen zien
oordelend	mild

TUSSEN ROOD EN GROEN

- ▶ Drietallen
- ▶ Sorteren van uitspraken op continuüm

OP CAFE

- ▶ Drietallen
 - ▶ Tweetallen in gesprek
 - ▶ 1 observator
 - ▶ **Donkerrode probleemgerichte taal**
 - ▶ *Laat je maar eens goed gaan!*

OP CAFE

► Drietallen

- Tweetallen in gesprek
- 1 observator
- **Heldergroene, oplossingsgerichte taal**
- *Laat je maar eens goed gaan!*

SOCIAAL-CONSTRUCTIONISME

- ▶ 7 kernideeën
 - ▶ Sociale constructen
 - ▶ Taal creëert werelden
 - ▶ Leren vindt plaats tussen mensen
 - ▶ Meervoudig kijken naar verandervraagstukken
 - ▶ Relationeel bewustzijn: alles raakt alles
 - ▶ Relationele verantwoordelijkheid
 - ▶ De makers van onderwijs staan centraal
- ▶ *BRON: Windkracht 4, pLEO, rijke verhalen voor duurzame schoolontwikkeling, Koning Boudewijnstichting*

SOCIAAL-CONSTRUCTIONISME

► Sociale constructen

- We construeren met elkaar onderwijs, onderwijssystemen en veranderprocessen zijn sociale constructen die voortdurend met elkaar in interactie zijn. Binnen die dynamiek wordt taal gegeven aan de onderwijswerkelijkheid.

► Taal creëert werelden

- Het is tussen mensen dat de werkelijkheid vorm krijgt en de taal die we daarbij gebruiken creëert deze werkelijkheid. Taal is niet het instrument waarmee we de werkelijkheid beschrijven, maar waarmee we de werkelijkheid creëren. Het maakt dus nogal wat uit welke woorden we gebruiken.

SOCIAAL-CONSTRUCTIONISME

► Leren vindt plaats tussen mensen

- En dus niet alleen in het individu. Dingen krijgen pas betekenis in de interactie tussen mensen, tussen een directeur en een adviseur, tussen een begeleider en een leraar, tussen een directeur en zijn/haar team, ...

► Meervoudig kijken naar verandervraagstukken

- Vele handen maken het werk licht, vele ogen (zienswijzen) geven een breder zicht op de werkelijkheid. De stem van de leerling, leraar, directeur, zoco, ouders, begeleider, team, ... verbreedt de werkelijkheid die we samen maken

SOCIAAL-CONSTRUCTIONISME

► Relationeel bewustzijn: alles raakt alles

- Je bent altijd deel van de werkelijkheid. Alles wat je wel of niet doet beïnvloedt de werkelijkheid. Het besef van deze '*relational awareness*' is verregaand en maakt dat we zelf de werkelijkheid kunnen veranderen, onze invloed kunnen inzetten en niet in de wachtstand hoeven te staan.

► Relationele verantwoordelijkheid

- Wat we doen, doen we samen. Samen doen we er voor elkaar toe. Dat betekent dat elke actie, elke interventie, elk gesprek, ... van betekenis is en van invloed op ieder van ons. Wederzijds engagement wordt een logische volgende stap. SC is een inclusieve aangelegenheid: iedereen doet mee!

SOCIAAL-CONSTRUCTIONISME

- ▶ De makers van onderwijs staan centraal
 - ▶ Organisaties en veranderprocessen zijn altijd mensenwerk. Verandering is dynamisch ipv statisch, nauwelijks voorspelbaar, niet volledig maakbaar, niet controleerbaar, maakt ons allemaal expert, is gericht op waardering en stelt voorop wat er al is.
- ▶ Meer weten? → www.taosinstitute.net
- ▶ Happily Different Loek Schoenmakers 2014
- ▶ Handboek Apprlicative Inquiry (AI) 2013

‘Om ter groenst’!

- ▶ Drietalen
- ▶ Spreken tussen rood en groen
- ▶ 1 scheidsrechter

SCHAALVRAAG REVISITED

012345678910

- ▶ Hoe *groen*, waarderend en oplossingsgericht communiceer ik binnen mijn lesgeven, leiding geven, begeleiden, coachen, ... ?
- ▶ ***Wanneer ik mezelf 1 hoger inschaal, wat is er dan veranderd?***
- ▶ Wat horen en zien anderen me anders zeggen en doen?

10 VOOR TAAL!

- ▶ Laat **OMA** vaker thuis
 - ▶ Oordelen, Meningen en Adviezen
- ▶ Neem **ANNA** mee
 - ▶ Altijd Navragen Nooit Aannemen
- ▶ Smeer **NIVEA**
 - ▶ Nooit Invullen Voor Een Ander
- ▶ Wees een **OEN**
 - ▶ Open, Eerlijk en Nieuwsgierig
- ▶ Maak je **DIK**
 - ▶ Denk In Kwaliteiten

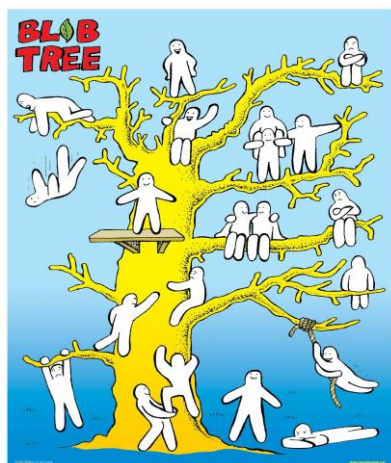
10 VOOR TAAL!

- ▶ Welke veranderingen wil je graag realiseren? Wat bedoel je **precies**?
- ▶ Wat zal dit voor jou betekenen? Wat zou je **eerst** aanpakken?
- ▶ Hoe kan ik daarbij helpen? Hoe kan dit gesprek voor jou de **moeite** waard zijn? Wat is er nodig om...?
- ▶ **Stel** dat...Is het mogelijk dat... Vertel eens iets meer over
- ▶ Hoeveel scoor je jezelf op een schaal van **1 tot 10**
- ▶ Wanneer je jezelf **1 meer** scoort, wat doe je dan anders...?
- ▶ Als het anders zou gaan, wat zou je dan doen, wat je op dit moment niet doet?
- ▶ Hebt je gemerkt dat...? **Het lijkt** er op dat.... Je hebt vast **goede redenen** om...
- ▶ Hoe zou je beste vriend, je partner hier naar kijken?
- ▶ De wondervraag ...

Bron: Oplossingsgericht Coachen Kim Insoo Berg - Peter Szabo

Materiaal dat werkt!

012345678910

WAT LEVERT DIT VOOR JE OP?

christophe.vansteeland@ovsg.be